

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-Gravenhage

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
8 april 2008		EP/EMC / 8039085	

Onderwerp

nadere informatie zoals toegezegd in AO

Tijdens een Algemeen Overleg met de vaste commissies voor Economische Zaken en Europese Zaken d.d. 31 januari jl. heb ik op een aantal punten toegezegd nader schriftelijk in te zullen gaan. Bij brief van 19 maart (Kamerstukken II, 21501-30, nr. 178) heb ik u in dit kader geïnformeerd over het verwachte tijdpad voor het voorziene wetgevingstraject ter implementatie van de dienstenrichtlijn. In aanvulling hierop zal in deze brief op een tweetal punten worden ingegaan.

Allereerst de stand van zaken rond de Wet arbeidsvoorwaarden grensoverschrijdende arbeid (Waga). Volgens de Europese Detacheringsrichtlijn kunnen werknemers uit een andere lidstaat die tijdelijk in Nederland werken via een werkgever of detacheerder in hun eigen land, aanspraak maken op een 'harde kern' van Nederlandse arbeidsvoorwaarden, zoals die in de wetgeving of algemeen verbindend verklaarde cao's beschreven staan.

Deze richtlijn is in Nederland geïmplementeerd in de Waga.

Gedetacheerde werknemers uit een andere lidstaat hebben, volgens de algemeen verbindend verklaarde cao in een sector, recht op de volgende 'harde kern' van arbeidsvoorwaarden:

- cao-loon (betaald door de detacheerder)
- vakantiedagen
- werk- en rusttijden
- regels en voorwaarden voor uitzendwerk
- veiligheidsmaatregelen
- maatregelen voor jongeren en zwangere werknemers
- gelijke behandeling

Werkgevers mogen dus op deze onderwerpen uit de cao geen onderscheid maken tussen eigen werknemers en de werknemers die men inhuurt via een detacheerder of werkgever uit een andere lidstaat.

Bezoekadres

Doorkiesnummer

Telefax

Hoofdkantoor
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

Telefoon (070) 379 89 11
Telefax (070) 347 40 81
Email ezpost@minez.nl
Website www.minez.nl

Behandeld door

Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

Indien er geen algemeen verbindend verklaarde cao is in de desbetreffende bedrijfstak, gelden voor de gedetacheerde werknemers alleen de in de Nederlandse wet bepaalde arbeidsvoorwaarden. Dit betekent dat zij recht hebben op:

- minimumloon (betaald door de detacheerder);
- het wettelijk minimum aan vakantiedagen;
- het wettelijk minimum aan rusttijden;
- het wettelijk maximum aan werktijden;
- wettelijke regels en voorwaarden voor uitzendwerk;
- veiligheidsmaatregelen volgens de Arbowet;
- gelijke behandeling.

In de tweede plaats wil ik ingaan op de duidelijkheid die het Protocol betreffende Diensten van Algemeen Belang verschaft over de verhouding tussen de regels van de interne markt en de manier waarop lidstaten hun publieke voorzieningen kunnen regelen zonder in strijd te komen met EU-regels. Daarbij kwam in het bijzonder de vraag op naar de toepassing in praktijk van regels betreffende staatssteun en het gunnen van overheidsopdrachten.

Het Protocol consolideert het juridisch EU-raamwerk. Het is voor het eerst dat expliciet in primair recht wordt bevestigd dat de niet-economische diensten van algemeen belang niet onder de reikwijdte van het Verdrag vallen. Het is daarnaast ook voor het eerst in primair recht vastgelegd dat de autoriteiten van de lidstaten mogen bepalen wat zij van publiek belang achten en hoe zij de voorziening ervan ordenen. Dit kan publiek, privaat of door middel van een mengvorm. Wel moet hierbij helder worden vastgelegd wat precies de publieke taak is. Dit dient dusdanig transparant te gebeuren dat ook het onderscheid met eventuele puur commerciële taken duidelijk is.

Tevens legt het protocol vast dat de overheid regels en voorwaarden mag stellen om de kwaliteit van de Diensten van Algemeen Economisch Belang te waarborgen, ze voor iedereen toegankelijk te maken en om ze betaalbaar te houden. Omdat het hierbij gaat om economische diensten die in concurrentie op de markt worden aangeboden zijn in beginsel de interne marktregels hierop van toepassing. Echter, ten behoeve van het goed functioneren van een DAEB kunnen noodzakelijke en proportionele afwijkingen gelden van de interne marktregels. Wel moet dit goed gemotiveerd worden. Zo is het in principe toegestaan voor de overheid om compensatie te geven voor de kosten van het verrichten van een DAEB zolang er geen sprake is van overcompensatie. Als overheden zich aan deze spelregels houden, hebben ze geen problemen met het functioneren van DAEB.

Juist vanwege de ruime discretionaire bevoegdheid van lidstaten om zelf uit te maken wat zij van publiek belang achten en hoe zij daarin voorzien, bestaat er in de EU een grote diversiteit van DAB en DAEB. Het Protocol en de Mededeling van de Commissie betreffende DAEB respecteren het beginsel van subsidiariteit en bieden de lidstaten de gewenste flexibiliteit. Een nadere invulling op EU-niveau van criteria waaraan DAEB zouden moeten voldoen zou de ruime nationale bevoegdheid inperken en daarmee afbreuk doen aan het subsidiariteitsbeginsel. De regering acht een horizontaal kader met EU-criteria voor DAEB dan ook niet wenselijk.

Nu op het hoogste juridische niveau in EU-verband is vast gelegd welke spelregels gelden voor lidstaten en Europese Unie, is voor de Europese instellingen en de lidstaten verduidelijkt wie binnen welke marges wat mag doen.

Vervolgens komt het er nu op aan deze spelregels goed toe te passen en ook over te brengen op andere instanties zoals de medeoverheden, die in de praktijk verantwoordelijk zijn voor het (laten) verstrekken, financieren en inrichten van publieke diensten. Ik kan mij goed voorstellen dat er bij hen behoefte bestaat aan een heldere uitleg van de inhoud, de betekenis en vooral ook de toepassing van het Protocol. Een praktische handreiking voor degenen die op de werkvloer te maken hebben met publieke diensten en interne marktregels lijkt mij ook uiterst nuttig. Ik kan u meedelen dat er momenteel op zowel Europees als nationaal niveau ook al gewerkt wordt aan dergelijke handreikingen waar het betreft de toepassing door medeoverheden van de Europese regels op het gebied van staatssteun en aanbestedingen. Op Europees niveau heeft de Commissie een tweetal documenten gepubliceerd met veelgestelde vragen op deze terreinen. Op nationaal niveau wordt momenteel gewerkt aan handreikingen die praktische tips en sturing geven voor de toepassing van staatssteunregels en aanbestedingsprocedures in praktijk door (decentrale) overheden. De handreiking voor staatssteun wordt interdepartementaal vastgesteld en door middel van overleg met de koepelorganisaties van VNG en het IPO ook afgestemd op de behoeften van de medeoverheden.

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven